

Vademecum dyrektora

Dokumentacja zakupu podręczników

Zakup podręczników i materiałów dla uczniów z Ukrainy i pozostałych uczniów szkół podstawowych na jedną fakturę

Zgodnie z art. 50b ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583) podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe dla uczniów-uchodźców z Ukrainy są finansowane w ramach Funduszu Pomocy. Natomiast pozostali uczniowie są w tym zakresie finansowani w ramach dotacji celowej. W związku z różnymi źródłami finansowania zakupów niektórzy pytają, czy podręczniki i materiały można zakupić wspólnie tak, by otrzymać za nie jedną fakturę. Z punktu widzenia powszechnie obowiązujących przepisów nie ma przeszkód, aby zakup dla dzieci-uchodźców z Ukrainy oraz pozostałych dzieci odbył się wspólnie. Nie ma również żadnych przeszkód, aby sprzedawca wystawił jedną, wspólną fakturę.

Skąd sprzedawca ma wiedzieć, kto będzie korzystał z zakupionych materiałów?

Po pierwsze, zakupiony towar jest taki sam dla uczniów z Ukrainy oraz pozostałych. Dla sprzedawcy nie ma różnicy, czy towar będzie użytkowany przez ucznia z Ukrainy, czy też innego ucznia. Sprzedawca nie ma wręcz możliwości sprawdzenia, kto będzie korzystał z podręczników. Ciężar dowodu dla potrzeb odrębnego rozliczenia zakupu z dotacji celowej i z Funduszu Pomocy leży po stronie kupującego (szkoły).

A jeśli zmieni się liczba uczniów?

Po drugie, jeśli usztywnimy się poprzez dwie odrębne faktury za ten sam towar (te same podręczniki i materiały), to możemy narazić się na niegospodarność. Wystarczy, że niedługo po zakupie zmniejszy się liczba uchodźców z Ukrainy choćby o jednego ucznia, a zwiększy liczba innych uczniów – też o przynajmniej jednego ucznia. Wtedy przy dwóch odrębnych fakturach – do tego z opisem sprzedawcy, że jedna z nich jest dla dzieci z Ukrainy (na co, swoją drogą, sprzedawca nie ma żadnego wpływu) – będziemy zmuszeni do dokonywania korekt. A może się nawet zdarzyć (jeśli sprzedawca nie będzie chciał przyjąć jednego sprzedanego zestawu), że szkoła wyda na podręczniki więcej niż potrzeba. Tymczasem wspólna faktura nie stanowi w takiej sytuacji problemu (pod warunkiem odpowiedniego jej opisania).

A inne zakupy?

Po trzecie, w oświacie znajdziemy wiele przykładów działań, w których wykorzystujemy dwa źródła do sfinansowania zakupu przedstawionego na jednej fakturze. Oto kilka z nich:

- rozliczanie zużycia wody w szkole, jeśli uczą się w niej dzieci-uchodźcy z Ukrainy. Jedna faktura za zużycie wody jest rozliczana w ramach Funduszu Pomocy (klasyfikowana w oddzielnym paragrafie) oraz w ramach innych źródeł finansowania (klasyfikowanych w innym paragrafie). Liczy się odpowiedni podział wydatków na fakturze dokonywany przez szkołę, a nie przez wystawcę faktury;
- rozliczenie ogrzewania szkoły podstawowej, w której uczą się dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i która ma wydzielone sale do terapii dzieci z niepełnosprawnościami. W takim przypadku jeden rachunek za ogrzewanie może być rozliczany w ramach subwencji oświatowej na uczniów z orzeczeniami (klasyfikowany w rozdziale 80150) oraz w ramach pozostałej kwoty subwencji i innych źródeł finansowania (klasyfikowany w rozdziale 80101). Tu także liczy się odpowiedni podział wydatków na fakturze dokonywany przez szkołę, a nie przez wystawcę faktury.

W przypadku zakupu podręczników i materiałów ćwiczeniowych i edukacyjnych ważne jest, aby szkoła opisała tę fakturę w odpowiedni sposób, wskazujący, jaka jej wartość będzie podlegała rozliczeniu w ramach Funduszu Pomocy, a jaka – w ramach dotacji celowej.

Podsumowanie

Nie ma powodów, aby zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów-uchodźców z Ukrainy i pozostałych uczniów był dokumentowany na dwóch fakturach. Jedynym powodem, dla którego niezbędne byłyby dwie faktury i dwa zakupy, mógłby być ewentualny zapis w regulaminach dobrowolnie stanowiących przez samorząd. Taka konieczność nie wynika jednak z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

Grzegorz Pochopień

Ekspert w obszarach finansowania zadań oświatowych oraz analizy danych oświatowych i finansowych. Absolwent matematyki finansowej na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Przez 28 lat zajmował się zawodowo finansami publicznymi i oświatowymi – najpierw jako pracownik Ministerstwa Finansów, później – jako pracownik Ministerstwa Edukacji Narodowej. W MEN początkowo kierował Wydziałem Analiz w Departamencie Ekonomicznym, a potem przez 6 lat pełnił funkcję dyrektora departamentu odpowiedzialnego za System Informacji Oświatowej oraz za finansowanie zadań oświatowych, w tym za opracowanie corocznego algorytmu podziału oświatowej części subwencji ogólnej.

Autor m.in. ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, wcześniej przepisów w zakresie tzw. dotacji przedszkolnej, tzw. dotacji podręcznikowej oraz dotacji dla szkół i placówek niesamorządowych (autor definicji: podstawowa kwota dotacji, wskaźnik zwiększający, statystyczna liczba uczniów, najbliższa gmina/powiat). Współautor komentarza do ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Obecnie współwłaściciel firmy doradczo-szkoleniowej CDS OMNIA s.c.